Олена Бобрик
здобувач освіти
НУБіП України,
Сергій Лещенко,
здобувач освіти
НУБіП України
Науковий керівник: ***Ніна Тверезовська****,*
доктор педагогічних наук, професор, НУБіП України,
м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Актуальність дослідження: дана тема є надзвичайно потрібне в сучасній ситуації, особливо з огляду на тривалі військові дії. Війна суттєво впливає на соціальні, психологічні та економічні умови життя громадян, що значно збільшує кількість осіб, котрі потребують соціальної допомоги. Серед таких категорій населення – вимушені переселенці, родини військових, постраждалі цивільні, люди з обмеженими можливостями та діти, позбавлені батьківського піклування.

Ключові слова: соціальні працівники, воєнний стан, вимушені переселенці, психологічна підтримка, соціальні послуги, вразливі верстви населення, підтримка сімей військових.

Виклад основного матеріалу: у воєнних умовах основним виконавцем соціальної політики щодо соціально вразливих верств населення є соціальний працівник. Як ключова фігура у сфері соціальних відносин, він має змогу сприяти реалізації можливостей і задовольняти соціальні потреби осіб, особливо тих, хто потребує допомоги у складних умовах воєнного стану.

В умовах воєнного стану соціальний працівник виступає головним виконавцем соціальної політики щодо найвразливіших верств населення. Будучи центральною фігурою в системі соціальних відносин, він здатен підтримувати реалізацію можливостей та забезпечувати задоволення соціальних потреб людей, які особливо потребують допомоги в складний воєнний час [1, с. 181].

В умовах воєнного стану соціальний працівник має вміти не лише оперативно та професійно визначати наявність соціальної проблеми у конкретної людини чи сім'ї, але й аналізувати її причини, сприяти її подоланню та допомагати тим, хто опинився у складній життєвій ситуації, відчути себе повноцінними членами суспільства, попри виклики воєнного часу.

З початком воєнного стану сфера роботи соціального працівника поступово збільшується. Професія соціального працівника характеризується значною кількістю емоційно-інтенсивних взаємодій, більшість з яких пов'язана з труднощами та проблемами клієнтів. Ці контакти неминуче відображаються на емоційному стані працівника, викликаючи співпереживання, що іноді призводить до емоційного та психічного виснаження. В умовах воєнного стану, соціальні працівники стикаються з численними викликами, адже вони самі відчувають вплив бойових дій, обстрілів, нестачу базових зручностей, окупацію та необхідність допомагати людям у скрутних обставинах. Підтримуючи постраждалих та надаючи психологічну підтримку, соціальні працівники, як представники помічних професій, повинні також дбати про власне відновлення. Тому в умовах воєнного

часу важливо приділяти особливу увагу розвитку професійної здатності до резильєнтності [4, с. 150].

Соціальний працівник повинен бути морально і психологічно готовим до потоку проблем та труднощів, з якими він стикається щодня в сучасних умовах. Підтримуючи інших, він має також дбати про власний захист. Соціальні установи та організації в умовах воєнного стану мають завдання зміцнювати професійні спроможності своїх працівників, надаючи їм навички самообслуговування. Це включає вміння регулювати власний емоційний стан, підтримувати фізичне та психічне здоров'я, розвивати навички саморегуляції, самоусвідомлення та самодопомоги. Попри значний досвід у сфері соціальної роботи на рівні громад, масштабна військова агресія з боку росії змусила соціальних працівників шукати нові підходи і методи, які дозволяють ефективно працювати в умовах масової міграції, обстрілів, перебоїв із електроенергією та відсутності зв'язку [3, с. 16].

Для працівника, незалежно від місця його роботи, надзвичайно важливими є особисті якості, такі як чесність, порядність, безкорисливість та щирість. Для досягнення бажаних результатів, незалежно від робочих умов, він повинен бути цілеспрямованим, відповідальним і працьовитим. Емоційна стійкість соціального працівника як професіонала дозволить йому завоювати довіру тих, хто потребує допомоги [2, с. 125].

Висновки: особливості діяльності соціальних працівників в умовах воєнного стану підкреслюють важливість їхньої ролі у збереженні соціальної стабільності та підтримці населення. Їхня робота вимагає не тільки професійних знань та навичок, але й високих моральних якостей, зокрема емпатії, стійкості та відданості своєму покликанню.

Список використаних джерел:

1. Капська А. Й., Пєша І. В. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2023. 232 с.
2. Пліско Є. Ю. Загальні стандарти соціальної роботи. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2023. Том 1, № 1 (105). С. 122–130.
3. Садрицька С. В. Професійні компетентності соціальних працівників: зміна пріоритетів в умовах війни. SOCIOПРОСТІР. 2022. № 12. С. 14–23.
4. Рень Л. В. Резильєнтність фахівців помічних професій в умовах воєнного стану. Тринадцяті Сіверянські соціально-психологічні читання : матер. Міжн. наук. онлайн-конф. (25 листопада 2022 р., м. Чернігів) / за наук. ред. Л. М. Завацької. Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. Т. 2. С. 149–152.